

ІНФОРМАЦІЙНЕ ПОВІДОМЛЕННЯ

Глибовець М.М., Бублик В.В., Національний університет
“Кієво-Могилянська академія”

EMERECU – темпусівський грант створення електронного мультимедійного ресурсного центру навчальних матеріалів для України

Сучасна освіта передбачає активний обмін інформацією між учнями, викладачами та адміністрацією і максимально використовує для цього сучасні засоби нових інформаційних технологій (аудіовізуальні засоби, комп'ютери, засоби телекомунікації). Зростаюча мобільність життя змушує розробляти й мобільні навчальні системи. Виникає потреба в реалізації можливості ефективного електронного, дистанційного та неперервного навчання.

Останні рішення Уряду України і Міністерства освіти і науки, матеріали багатьох наукових конференцій засвідчують: по-перше, у кращих вузах України є умови для активізації зусиль по впровадженню елементів дистанційного навчання; по-друге, електронна освіта може бути використана як доповнення до традиційних денних і вечірніх форм навчання. Але повноцінне розгортання дистанційної освіти в Україні постійно нашоухується на недостатній рівень матеріальної і програмно-апаратної бази, методичного і навчально-методичного забезпечення, а також відсутність нормативної бази та достатнього бюджетного фінансування робіт.

Для формування державної платформи української системи дистанційної освіти та інтеграції її в світову систему відкритого навчання потрібно розвивати єдине освітнє навчальне середовище на основі принципу уніфікації рішень, ієрархічної архітектури та використання системи загально-визначених стандартів національними університетами. Прикладом повинен служити міжнародний досвід. Для розв'язання подібних проблем світовою спільнотою був створений комітет по стандартизації IEEE LTSC (P1484 – Learning Technology Standart Committee) розробки архітектури і технологій освітніх систем (Learning Technology Systems Architecture – LTSA) і міжнародний консорціум IMS Global Learning Consortium для розробки специфікацій і

рекомендацій по розширенню використання комунікаційних і інформаційних технологій в освіті.

Тому при розробці EMERECU (грант програми ТЕМПУС-ТАСІС JEP23055-2002 “Електронний Медіаресурсний центр в Україні”) була здійснена спроба задовольнити більшість із вимог LTSA.

Спільні Європейські проекти в галузі вищої освіти організуються Європейською освітньою фундацією Темпус і фінансуються в Україні коштами фонду Таціс. Вони проявили себе ефективним засобом підвищення якості освіти в нашій країні, служать справі наближення України до Європейського освітнього простору, роблять важливий внесок в розбудову та зміцнення науково-освітніх контактів між українськими і європейськими вченими.

Перший спільний Європейський проект розпочався на факультеті інформатики Національного університету „Кієво-Могилянська академія” ще в бутність факультету департаментом комп'ютерних наук в 1999 році. Цей проект мав за мету розробку навчальних планів з електронних видань, орієнтованих, головним чином, на публікацію в Інтернет. Проект виконувався під керівництвом досвідчених партнерів. Науковий керівник проекту, проф. Пол Річардсон з університету ім. Брукса в Оксфорді, успішно провів цілий ряд проектів у Росії, Китаї та інших країнах. Одним з результатів проекту було створення нових наукових підрозділів, зокрема кафедр мультимедійних систем і мережних технологій, що привело до підвищення статусу департаменту до рівня факультету.

В цьому ж проекті почалося плідне співробітництво в галузі мультимедіа з ученими з Лейпцігського університету прикладних наук. Це співробітництво переросло в тісну співпрацю,

результатом якої став наступний спільний Європейський проект під керівництвом проф. Клауса Генсгена. Новий трирічний проект розпочався в 2003 році. Його мета стала природним логічним продовженням та практичним застосуванням попереднього проекту. Вона полягає у створенні в Києво-Могилянській академії комп'ютерного центру мультимедійних ресурсів, тобто в розробці та концентрації електронних навчально-наукових матеріалів, призначених для використання в навчальному процесі та наукових дослідженнях як в самому університеті, так і за його межами. Акронім проекту eMeReCU є стилізованим скороченням його назви англійською мовою: *Electronic Media Resource Centre in Ukraine*. Він же служить ключем для доступу до центру через мережу Інтернет www.emerecu.ukma.kiev.ua. Центр складається з платформи електронної освіти, електронної бібліотеки, засобів підтримки колективної науково-освітньої діяльності. Він розміщується на спеціальному сервері, приєднаному до мережі Інтернет. За рахунок цього доступ до серверу можливий ці-

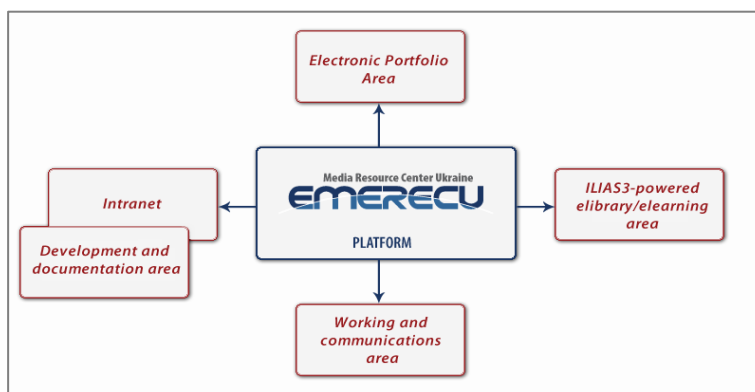
лодобово з будь-якої точки земної кулі.

Зараз партнери зайняті налагодженням програмно-технічних засобів, їх локалізацією до місцевих умов, запровадженням сучасних мультимедійних засобів комунікації. Зокрема, електронні відеоконференції Київ – Лейпціг уже перетворилися на рутинний спосіб спілкування.

Природно також, що основним українським партнером Києво-Могилянської академії в цьому проекті став її історичний партнер – Національний університет „Острозька академія”. В Острозі розгорнута філія ресурсного центру, інстольовано необхідне програмно-технічне устаткування, придбане коштами проекту. Відпрацюванню віртуальної взаємодії двох українських університетів у процесі становлення вітчизняної електронної освіти був присвячений 4 міжнародний семінар, що відбувся в Острозі 19-20 травня цього року.

Основою центру є веб-портал, який забезпечує ефективний інформаційний обмін. Головною метою створення порталу було підвищення рівня організації навчального процесу.

Портал має таку архітектуру:

Навчальне середовище може бути підтримане засобами двох платформ – ILLIAS і MOODLE, програмний код яких має статус вільного розповсюдження. Воно може працювати в режимі 24/7. Комунікативну взаємодію забезпечено останніми розробками в галузі цифрового відео й активним форумом. Проінстольовавши наше програмне забезпечення та підключивши до комп'ютера звичайну веб-камеру, ви можете приєднатися до віртуальної навчальної лабораторії. Зручне індивідуальне навчальне середовище для слухачів і викладачів реалізується системою електронного портфоліо. Для гарної організації середовища розробки використані програмні продукти egroupware і phprojeckt.

Отже, що собою представляє EMERECU?

Це відкрита система для збереження навчальних матеріалів у найбільш розповсюджених форматах. Вона може бути використана і як єдина система організації навчання та управління в традиційній очній системі навчання. Система містить онлайн-навчальну платформу та ре-

сурсний депозитарій, який використовує стандарти LTSC, IMS, SCORM. Використані найновіші технології для запису і трансляції лекцій дозволяють синхронізацію з матеріалами презентації та дуже невибагливі до апаратного забезпечення.

Система EMERECU вже працює в НаУКМА на рівні бета-тестінга. Більш детально з нею можна познайомитися самостійно, діставшись до неї за посиланням <http://emerecu.ukma.kiev.ua>.

Комп'ютерний центр мультимедійних ресурсів одночасно виконує роль робочого зошита студента, викладача і дослідника, наукової бібліотеки, дискусійного форуму, навчальної і дослідницької лабораторії, лекційної або семінарської аудиторії, консультаційного центру, портативної енциклопедії, підручника і посібника, доступних в будь-який момент часу кожному учаснику навчального процесу окремо або в групі, в режимі діалогу або листування, використовуючи найсучасніші засоби моделювання і візуалізації. EMERECU – це майбутнє української вищої освіти.

Редактори *О.Шемчук*.
Молодший редактор *А.Млеко*.
Технічний редактор, комп'ютерна верстка *І.Терентієва*.
Друк *С.Волинець*.
Фальцювальньо-палітурні роботи *А.Грубкіна*.

Здано до набору 21.12.2005 р. Підписано до друку 11.05.2006 р.
Папір офсетний. Формат 60x84¹/₈. Гарнітура "Таймс". Обл.-вид.
арк. 20,5. Умовн. друк. арк. 24,5. Наклад 300 прим. Зам. № 1466.

Видавництво МДГУ ім. Петра Могили.
Свідоцтво про державну реєстрацію ДК № 1175 від 25.12.2002 р.
54003, м. Миколаїв, вул. 68 Десантників, 10.